PATVIRTINTA
Šiaulių miesto savivaldybės tarybos
2022 m. d. sprendimu Nr. T-

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS DRAUSTINIŲ STEIGIMO, JŲ RIBŲ KEITIMO, GAMTOS PAVELDO OBJEKTŲ SKELBIMO SAUGOMAIS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių miesto savivaldybės (toliau – savivaldybė) draustinių steigimo, jų ribų keitimo, gamtos paveldo objektų skelbimo saugomais tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus nevyriausybinių organizacijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų teikiamiems pasiūlymams dėl savivaldybės draustinių steigimo, jų ribų keitimo, gamtos paveldo objektų paskelbimo saugomais, kai toks šių objektų statusas turi būti nustatomas pagal teisės aktus, taip pat pateiktų pasiūlymų nagrinėjimo procedūras.

2. Aprašas netaikomas, kai nevyriausybinės organizacijos, fiziniai ir juridiniai asmenys teikia pasiūlymus dėl rengiamų saugomų teritorijų specialiųjų planų svarstymo su visuomene metu. Fizinių ir juridinių asmenų pasiūlymai nenagrinėjami, jei pasiūlymas pateikiamas nepraėjus 3 metams, kai buvo pakeisti saugomų teritorijų planavimo dokumentai ir šių asmenų pasiūlymai buvo išnagrinėti pagal Visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 „Dėl Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“, nekeičiama veiklos koncepcija, kryptys, tvarkymo prioritetai.

3. Teikiant pasiūlymus dėl savivaldybės draustinių steigimo, jų ribų keitimo ir gamtos paveldo objektų paskelbimo saugomais, vadovaujamasi Saugomų teritorijų (išskyrus kultūrinius rezervatus (rezervatus-muziejus), kultūrinius draustinius, istorinius valstybinius parkus) steigimo kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. D1-736 „Dėl Saugomų teritorijų (išskyrus kultūrinius rezervatus (rezervatus-muziejus), kultūrinius draustinius, istorinius valstybinius parkus) steigimo kriterijų patvirtinimo“ (toliau – steigimo kriterijai).

4. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS
PASIŪLYMO DĖL SAVIVALDYBĖS DRAUSTINIŲ STEIGIMO, JŲ RIBŲ KEITIMO, GAMTOS PAVELDO OBJEKTŲ PASKELBIMO SAUGOMAIS TEIKIMAS

5. Nevyriausybinės organizacijos, fiziniai ir juridiniai asmenys (toliau – pasiūlymų teikėjai) pasiūlymą dėl savivaldybės draustinių steigimo, jų ribų keitimo, gamtos paveldo objektų paskelbimo saugomais (toliau – pasiūlymas) teikia Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybės administracija) direktoriui.

6. Pasiūlyme nurodoma:

6.1. juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė arba fizinio asmens vardas, pavardė, adresas;

6.2. pagrindinė informacija apie teritoriją, su kuria susijęs pasiūlymas:

6.2.1. teritorijos schema (ne mažesniu kaip 1:10 000 masteliu), kurioje pažymimos esamos ir (ar) siūlomos savivaldybės draustinio steigimo, jo ribų keitimo, gamtos paveldo objekto paskelbimo savivaldybės saugomu ribos, gamtos vertybės, kita svarbi informacija;

6.2.2. objekto, vietovės atitiktis steigimo kriterijams;

6.2.3. žemės nuosavybės forma (-os), informacija apie žemės savininkų ir valdytojų skaičių, vyraujantį žemės sklypų dydį;

6.2.4. esamos ir planuojamos veiklos rūšys, susijusios su žemės naudojimu;

6.2.5. veikla, daranti žalą gamtos vertybėms, vietovėms ar galinti joms pakenkti ir dėl to reikia ją nutraukti ar apriboti, arba planuojama veikla, dėl kurios siūloma keisti savivaldybės draustinio ribas;

6.2.6. gamtos vertybių, vietovių išlikimą užtikrinanti veikla (jeigu tokia būtina);

6.2.7. teritorijos naudojimo perspektyvos, numatytos kompleksinio ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose;

6.3. kokio tipo ir ploto siūloma steigti draustinį arba kaip pakeisti jo ribas (pasiūlymai dėl ribų keitimo pateikiami Aprašo 6.2.1 papunktyje nurodytoje schemoje.

7. Pagrindžiant atitiktį Aprašo 6.2.2 papunktyje nurodytiems steigimo kriterijams, pasiūlyme pateikiama išsami informacija apie gamtos ir kultūros vertybes, vertybių ir vietovių lokalizacija pažymima Aprašo 6.2.1 papunktyje nurodytoje schemoje:

7.1. unikalūs ir (ar) tipiški gamtiniai ir (ar) kultūriniai kraštovaizdžiai;

7.2. unikalios žemės gelmių struktūros, atodangos, riedulynai, uolienų ar fosilijų kompleksai, kiti geologiniai objektai;

7.3. unikalios (išskirtinės vertės) ir (ar) tipiškos reljefo formos ar jų kompleksai (pvz.: kalvos, gūbriai, upių slėniai, senslėniai, dubakloniai, raguvos ar raguvynai, kiti geomorfologiniai dariniai);

7.4. unikalūs ir (ar) tipiški hidrografinio tinklo elementai (pvz.: ežerai ar jų dalys, natūralių upių ruožai);

7.5. rūšys, įrašytos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo patvirtinimo“, augalų bendrijos, įrašytos į Augalų bendrijų raudonosios knygos sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 237 „Dėl Augalų bendrijų raudonosios knygos sąrašo patvirtinimo“;

7.6. rūšys ir buveinės, dėl kurių teritorija atitinka paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-358 „Dėl Paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijų patvirtinimo“, ir (ar) buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, nustatytus Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“;

7.7. ypatybės, dėl kurių teritorija yra svarbi įgyvendinant Konvencijos dėl pelkių, turinčių tarptautinę reikšmę, ypač vandens ir pelkių paukščių apsaugai, Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos, Migruojančių laukinių gyvūnų rūšių išsaugojimo konvencijos nuostatas;

7.8. kitos ypatybės, atitinkančios Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatytus saugomos teritorijos steigimo tikslus.

8. Pasiūlyme turi būti nurodyta (esant galimybei pridėti atitinkami dokumentai), ar žinoma žemės sklypų savininkų ir valdytojų nuomonė dėl savivaldybės draustinio steigimo, jo ribų keitimo, gamtos paveldo objekto paskelbimo saugomu.

9. Pasiūlymas dėl savivaldybės draustinio steigimo, jo ribų keitimo, gamtos paveldo objekto paskelbimo saugomu turi būti pagrįstas tyrimų išvadomis – nurodyta, kokie tyrėjai ir kokiais metodais atliko tyrimus. Jeigu tyrimų rezultatai buvo skelbti, nurodyti jų publikavimo šaltiniai. Kai, vadovaujantis steigimo kriterijais, nustatoma gamtinė, mokslinė ar kraštovaizdžio išsaugojimo reikšmė, gamtos paveldo vertingumo pasiūlymą dėl gamtos paveldo objekto paskelbimo saugomu teikiantys pasiūlymų teikėjai turi pagrįsti tyrimų išvadomis.

10. Pasiūlyme steigti savivaldybės draustinį nurodoma, kokios rūšies draustinis ir dėl kokių priežasčių geriausiai užtikrintų šiuo metu teritorijoje vykdomos veiklos suderinamumą su gamtos vertybių, vietovių apsaugos interesais atsižvelgiant į Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 „Dėl Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų patvirtinimo“.

III SKYRIUS
PASIŪLYMŲ NAGRINĖJIMAS

11. Savivaldybės administracijai gavus pasiūlymą, Savivaldybės administracijos specialistas, atsakingas už aplinkosaugos sritį (toliau – atsakingas specialistas), įvertina, ar pasiūlyme ir pridedamuose dokumentuose pateikta visa Apraše nurodyta informacija, ir:

11.1. jei pasiūlymas atitinka Aprašo 2 punkte numatytus atvejus, parengia ir pateikia iniciatoriui Savivaldybės administracijos direktoriaus raštą, kuriame nurodoma, kad pasiūlymas nebus nagrinėjamas;

11.2. jei pasiūlyme nėra pateikta visa reikiama informacija ir (ar) dokumentai, nurodyti Aprašo 6–10 punktuose, ir nėra galimybės teisės aktų nustatyta tvarka jų gauti iš kitų institucijų, per 5 darbo dienas nuo pasiūlymo gavimo dienos parengia ir pateikia iniciatoriui Savivaldybės administracijos direktoriaus raštą, kuriame siūloma pateikti papildomą informaciją ir (ar) dokumentus ir nustatomas terminas šiems duomenims pateikti. Jei per nustatytą terminą trūkstama informacija ir (ar) dokumentai nepateikiami, pasiūlymas nenagrinėjamas. Šiuo atveju pasiūlymas su pridedamais dokumentais grąžinamas iniciatoriui ir nurodoma grąžinimo priežastis. Atsakingas specialistas gali pasilikti pasiūlymo ir gautų dokumentų kopijas;

11.3. jei pateiktas pasiūlymas atitinka Aprašo reikalavimus (yra pateikta visa Apraše nurodyta informacija ir dokumentai) arba trūkstamą informaciją gali gauti (arba ja disponuoja) Savivaldybės administracija, informuoja apie tai Savivaldybės administracijos direktorių ir inicijuoja Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo dėl Pasiūlymo steigti draustinį, keisti jo ribas, paskelbti gamtos paveldo objektą savivaldybės saugomu nagrinėjimo komisijos (toliau – Komisija) sudarymo rengimą.

12. Komisija Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaroma iš ne mažiau kaip 5 (penkių) asmenų.

13. Komisija, nagrinėdama gautą pasiūlymą, vadovaujasi Aprašu, steigimo kriterijais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais draustinių steigimo ir gamtos paveldo objekto paskelbimo saugomu tvarką.

14. Komisijos posėdį organizuoja Komisijos pirmininkas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Komisijos sudarymo dienos tuo atveju, jei yra pateikti visi reikiami dokumentai. Kai būtina kreiptis į kitas institucijas dėl papildomos informacijos ir dokumentų gavimo, Komisijos pirmininkas organizuoja informacijos ir dokumentų (kartu ir informacijos apie žemės sklypų savininkų ir valdytojų nuomonę dėl draustinio steigimo, jo ribų keitimo, gamtos paveldo objekto paskelbimo saugomu) gavimo procedūras ir Komisijos posėdį sušaukia ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po reikiamų dokumentų gavimo dienos.

15. Organizuodamas posėdį, Komisijos pirmininkas:

16.1. gali pakviesti ribų plano rengėjus, jeigu siūloma keisti savivaldybės draustinio ribas;

16.2. prireikus gali kviesti atitinkamų sričių ekspertus, specialistus, kurie pagal kompetenciją padeda išnagrinėti pasiūlymą;

16.3. parengia preliminarią informaciją apie lėšų poreikį ir galimus terminus pasiūlymui įgyvendinti;

16.4. prieš 5 darbo dienas iki Komisijos posėdžio dienos pateikia posėdžio medžiagą Komisijos nariams, taip pat Aprašo 16.1 ir 16.2 papunkčiuose nurodytiems asmenims;

16.5. iš Komisijos narių skiria Komisijos pirmininko pavaduotoją.

17. Komisijos darbo tvarka:

17.1. Komisijos darbo forma yra posėdžiai;

17.2. Komisijos posėdžiams vadovauja Komisijos pirmininkas (jei jis negali dalyvauti, – Komisijos pirmininko pavaduotojas). Komisija gali nagrinėti pasiūlymą ir priimti dėl jo sprendimus, jeigu posėdyje dalyvauja daugiau kaip 1/2 Komisijos narių;

17.3. Komisijos sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių balsų dauguma. Jeigu balsai dėl sprendimo priėmimo pasiskirsto po lygiai, lemia Komisijos posėdžio pirmininko balsas. Posėdyje dalyvavęs Komisijos narys, nesutinkantis su priimtu sprendimu, gali

išdėstyti raštu savo atskirąją nuomonę. Atskiroji nuomonė pridedama prie Komisijos posėdžio protokolo.

18. Dėl svarstomo pasiūlymo Komisija gali:

18.1. rekomenduoti inicijuoti papildomus gamtos vertybių, vietovių tyrimus;

18.2. pritarti pasiūlymui, tačiau rekomenduoti inicijuoti kitos kategorijos ar tipo savivaldybės draustinio steigimą, kitokį ribų keitimą, nei pasiūlymo teikėjas buvo nurodęs;

18.3. pritarti pasiūlymui ir rekomenduoti inicijuoti savivaldybės draustinio steigimą, jo ribų keitimą;

18.4. pritarti gamtos paveldo objekto paskelbimui saugomu;

18.5. nepritarti pasiūlymui (nurodant motyvuotas priežastis) ir neteikti rekomendacijos dėl draustinio steigimo, jo ribų keitimo inicijavimo, gamtos paveldo objektų steigimo.

19. Komisijos sprendimai įforminami posėdžio protokolu, kuriame pateikiama visa svarstyta informacija, motyvuoti siūlymai, motyvuotas pritarimas ar nepritarimas. Šio protokolo pagrindu ruošiama rekomendacija, kuri teikiama Savivaldybės administracijos direktoriui.

20. Informacija apie Komisijos rekomendacijas, finansines galimybes ir terminus, reikalingus draustinio specialiojo planavimo dokumentui parengti, papildomiems gamtos vertybių, vietovių tyrimams organizuoti skelbiama Šiaulių miesto savivaldybės interneto svetainėje.

21. Atsižvelgdamas į Komisijos rekomendaciją, Savivaldybės administracijos direktorius inicijuoja, kad būtų rengiamas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) sprendimo projektas dėl:

21.1. draustinio steigimo ar (ir) jo ribų keitimo;

21.2. gamtos paveldo objekto paskelbimo savivaldybės saugomu objektu.

22. Komisijai nepritarus pasiūlymui steigti savivaldybės draustinį, inicijuoti jo ribų keitimą ar nepritarus gamtos paveldo objektų steigimui, pasiūlymo teikėjui parengiamas argumentuotas atsakymas.

23. Savivaldybės administracija per 10 darbo dienų nuo Savivaldybės tarybos sprendimo priėmimo dienos parengia ir išsiunčia atsakymą pasiūlymo teikėjui.

IV SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Vykdant Aprašą privaloma užtikrinti, kad asmens duomenys būtų tvarkomi laikantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimų.

25. Aprašas papildomas, keičiamas ir pripažįstamas netekusiu galios Savivaldybės tarybos sprendimu.

_____